

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Belchatowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR B. N.

Protokolant: J. J.

po rozpoznaniu w dniach: 8 i 19 sierpnia 2016r.

sprawy przeciwko:

1. **R. J. (1)** urodzonemu (...) w P., synowi T. i S. z domu (...),

oskarżonemu o to, że:

I. w dniach 02 czerwca 2015 roku i 19 października 2015 roku w B. województwa (...), działając z góry powziętym zamiarem, będąc stroną postępowania administracyjnego prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w przedmiocie legalności wybudowania, przebudowy i użytkowania budynku mieszkalnego przy ulicy (...), udaremnił wykonanie zaplanowanych czynności kontrolnych Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, polegających na dokonaniu oględzin przedmiotu postępowania tj. budynku mieszkalnego jednorodzinnego zlokalizowanego przy ulicy (...), w ten sposób, że nie stawiał się na zaplanowane czynności nie udostępniając obiektu,

tj. o czyn z art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane w zw. z art. 12 kk

2. **D. J.** z domu R. urodzonej (...) w P. córce S. i I. z domu L.,

oskarżonej o to, że:

II. w dniu 02 czerwca 2015 roku w B. województwa (...), będąc stroną postępowania prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w sprawie prawidłowości wykonania nadbudowy budynku mieszkalnego przy ulicy (...), udaremniła wykonanie zaplanowanych czynności kontrolnych Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, polegających na dokonaniu oględzin przedmiotu postępowania tj. budynku mieszkalnego jednorodzinnego zlokalizowanego przy ulicy (...), w ten sposób, że nie stawiała się na zaplanowane czynności nie udostępniając obiektu,

tj. o czyn z art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane

1. uznaje **R. J. (1)** za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie **I** wyczerpującego znamiona art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290) w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290) wymierza oskarżonemu grzywnę w wysokości 100 (stu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych;

2. uznaje **D. J.** za winną popełnienia zarzucanego jej czynu opisanego w punkcie **II** wyczerpującego znamiona art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290) z tą zmianą jego opisu, że w miejsce słów: „w sprawie prawidłowości wykonania nadbudowy budynku mieszkalnego przy ulicy (...)” wpisuje: „w przedmiocie legalności wybudowania, przebudowy i użytkowania budynku mieszkalnego przy ulicy (...)”

i za to na podstawie art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290) wymierza oskarżonej grzywnę w wysokości 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych;

3. pobiera od R. J. (1) kwotę 100 (stu) złotych, a od D. J. kwotę 80 (osiemdziesięciu) złotych tytułem opłat oraz zasądza od każdego z oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa kwoty po 50 (pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków.

Sygn. akt II K 293/16

UZASADNIENIE

Małżonkowie D. J. oraz R. J. (1) są współwłaścicielami nieruchomości przy ulicy (...) w B..

/wyjaśnienia R. J. k. 187 – 188 i 74/

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w B. prowadzi postępowanie administracyjne dotyczące legalności wybudowania, przebudowy i użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego zlokalizowanego przy ul. (...) w B., działka nr ewid. (...), obręb (...) B., które zostało wszczęte na wniosek S. M. – współwłaściciela nieruchomości sąsiadującej.

/zeznania M. P. k. 199-203 i 39-40/

Zakres czynności kontrolnych został ustalony przez organ drugiej instancji tj. Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego Decyzją nr (...) z dnia 19 maja 2014 r., a następnie potwierdzony wyrokiem Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 23 października 2014 r. (...) SA (...).

/zeznania M. P. k. 199-203, 39-40/

W dniu 02 czerwca 2015 r. o godzinie 10:00 oskarżeni nie udostępniili celem oględzin (...) w B. nieruchomości położonej w B. przy ulicy (...). D. J. oraz R. J. (1) otrzymali zawiadomienia o wyznaczonym terminie oględzin w dniu 15 maja 2015 r.

/kserokopia protokołu oględzin i ekspertyz k. 7-8, kserokopie pism (...) z dnia 29 kwietnia 2015 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru k. 9-11/

Podobnie nie doszły do skutku oględziny wyznaczone na dzień 19 października 2015 r. godzina 10:00, gdyż oskarżeni nie udostępniili nieruchomości i byli nieobecni. D. i R. J. (3) o ww. terminie zostali zawiadomieni zgodnie z pismami nadanymi przez (...) w B. w dniu 09 września 2015 r., a odebranymi przez oskarżonych w dniu 23 września 2015 r. D. J. swoją nieobecność jednak usprawiedliwiła przebywaniem w tym okresie na leczeniu w szpitalu.

/kserokopia protokołu oględzin i ekspertyz k. 2-3, kserokopie pism (...) z dnia 09 września 2015 r. wraz ze zwrotnymi poświadczeniami odbioru k. 4-6/

Wcześniejsze terminy oględzin były zaplanowane na 30 czerwca 2014 r., 10 września 2014 r., 01 grudnia 2014 r., 27 lutego 2015 r., 31 marca 2015 r., jednak również nie doszło do nich z uwagi na nie udostępnienie nieruchomości przez oskarżonych.

Brak dokonania oględzin uniemożliwia zakończenie postępowania administracyjnego i prowadzi do jego przewlekłości, za którą na Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nakładane są kary.

/zeznania M. P. k. 199-203, k. 39-40, postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia k. 36, postanowienie o umorzeniu dochodzenia k. 37-38/

R. J. (1) ma 62 lata; posiada wykształcenie średnie; z zawodu jest mechanikiem maszyn i urządzeń przemysłowych; jest żonaty; nie ma nikogo na utrzymaniu; pobiera emeryturę w kwocie 2.750 zł miesięcznie; nie był karany.

/oświadczenie oskarżonego k. 186, karta karna k. 76/

D. J. ma 62 lata; posiada wykształcenie średnie; jest mężatką; nie ma nikogo na utrzymaniu; otrzymuje emeryturę w kwocie 2.050 zł miesięcznie; nie była karana.

/oświadczenie oskarżonej k. 187, karta kara k. 70/

Oskarżony nie przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił, że razem z żoną jest współwłaścicielem budynku na ul. (...) w B.. Od 2005 r. budynek był już kilkakrotnie kontrolowany. W dniu 2 czerwca 2015 r. nie udostępnił budynku do kontroli, gdyż nie dostał odpowiedzi na swoje pismo skierowane do (...), a w dniu 19 października 2015 r. kontrola nie mogła się odbyć, ponieważ musiał jechać do żony do szpitala. Sam natomiast nie mógł być obecny przy takich oględzinach, gdyż później do Sądu są przekazywane błędne informacje dotyczące sposobu ogrzewania, nadbudowy oraz wysokości budynku i potem Sąd nakazuje kontrolę. Oskarżony wyjaśnił również, że budynek nie udostępnia do oględzin, bo przy takich oględzinach kiedyś okazało się, iż strych jest ogrzewany piecem, podczas gdy dom ogrzewany jest z sieci miejskiej. Piec stoi tylko awaryjnie. Poza tym, dokonano też pomiarów w sposób nieprawidłowy. W dniu 29 kwietnia 2015 r. otrzymał wezwanie z (...) informujące o terminie oględzin wyznaczonym na dzień 02 czerwca 2015 r. W dniu 28 maja 2015 r. wraz z żoną złożył wniosek do (...) o zawieszenie postępowania administracyjnego. Do 2 czerwca 2015 r. nie było odpowiedzi. Dlatego też, nie stawiał się na czynności kontrolne. Postanowieniem z dnia 2 czerwca 2015 r. organ administracji odmówił zawieszenia postępowania. W trakcie postępowania przygotowawczego oskarżony wyjaśnił, iż w dniu 19 października 2015 r. nie uczestniczył w oględzinach, bo on jest jedynie współwłaścicielem budynku, a nie właścicielem i pewniej by się czuł, gdyby była z nim żona, a ona była w szpitalu i nie udzieliła mu żadnego pełnomocnictwa. (k. 187-188 i 74)

Oskarżona wyjaśniła, że nie udaremniała kontroli. Wezwania są tylko ogólnikowe. Nie jest napisane czego kontrola ma dotyczyć. W dniu 02 czerwca 2015 r. nie udostępniła budynku do kontroli, gdyż (...) nie przesłał odpowiedzi na jej pismo wysłane wspólnie z mężem. Z tego wezwania nie wiedziała o co chodzi. Ich budynki są w kolizji z zabudową S. M. i przez to ciągnani na jakieś pokazówki. (k. 188 i 69)

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

W niniejszej sprawie Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o załączoną dokumentację w postaci protokołów oględzin i ekspertyz, pism adresowanych do oskarżonych w postaci wezwań na termin dokonywanych oględzin wraz ze zwrotnymi potwierdzeniami odbioru, a także na podstawie zeznań M. P.. Powyższe dowody bowiem przedstawiały logiczny i spójny ciąg wydarzeń w sposób wiarygodny oraz wyczerpujący. Ponadto zauważyć należy, iż oskarżeni nie kwestionowali tego, że nie udostępniili w wyznaczonych terminach do oględzin swojej nieruchomości. Jednak ich wyjaśnienia w pozostałym zakresie stanowiły przyjętą przez nich linię obrony. Przede wszystkim zaznaczenia wymaga fakt, że sami nie musieli być obecni przy dokonywaniu oględzin. Mogli oni wyznaczyć inną pełnoletnią osobę w tym celu. Samo przesłanie przez oskarżonych pisma do (...) w B. będącego wnioskiem o zawieszenie postępowania, w żadnym wypadku nie stanowiło takiej okoliczności, która tamowałaby bieg postępowania i przeprowadzenie koniecznych czynności. Zarówno R. J. (1) jak i D. J. podnosili, że nie byli poinformowani czego kontrola ma dotyczyć, podczas gdy postępowanie co do ich nieruchomości trwa już od dłuższego czasu oraz składali w jego toku różnego rodzaju pisma i skargi, a więc doskonale sobie musieli zdawać sprawę w jakim celu zostały wyznaczone oględziny. Ponadto dwa terminy wskazane w akcie oskarżenia, nie były jedynymi wyznaczonymi w toku postępowania administracyjnego. Wcześniej już wyznaczono co najmniej 5 innych terminów, kiedy to również nie doszły do skutku zaplanowane czynności, gdyż nieruchomość nie została udostępniona przez oskarżonych.

Wobec powyższego Sąd uznał, że wyjaśnienia oskarżonych stanowią przyjętą przez nich linię obrony i nie przypisał im waloru wiarygodności. Rzeczywistymi zaś powodami, dla których R. i D. J. nie udostępniili budynku do oględzin jest

według Sądu ich negatywny stosunek do prowadzonego postępowania administracyjnego i obawy przed negatywnymi konsekwencjami jego wyniku.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd uznał:

- R. J. (1) za winnego tego, że w dniach 02 czerwca 2015 roku i 19 października 2015 roku w B. województwa (...), działając z góry powziętym zamiarem, będąc stroną postępowania administracyjnego prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w przedmiocie legalności wybudowania, przebudowy i użytkowania budynku mieszkalnego przy ulicy (...), udaremnił wykonanie zaplanowanych czynności kontrolnych Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, polegających na dokonaniu oględzin przedmiotu postępowania tj. budynku mieszkalnego jednorodzinnego zlokalizowanego przy ulicy (...), w ten sposób, że nie stawiał się na zaplanowane czynności nie udostępniając obiektu,

- D. J. za winną tego, że w dniu 02 czerwca 2015 roku w B. województwa (...), będąc stroną postępowania prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w przedmiocie legalności wybudowania, przebudowy i użytkowania budynku mieszkalnego przy ulicy (...), udaremniła wykonanie zaplanowanych czynności kontrolnych Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego, polegających na dokonaniu oględzin przedmiotu postępowania tj. budynku mieszkalnego jednorodzinnego zlokalizowanego przy ulicy (...), w ten sposób, że nie stawiała się na zaplanowane czynności nie udostępniając obiektu.

Zachowanie oskarżonej D. J. wypełniło znamiona występku z art. 91 ust. 1 pkt 1 prawa budowlanego. Natomiast czyn R. J. (1) wypełnił dyspozycję art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 07 lipca 1994 roku prawo budowlane w zw. z art. 12 kk, bowiem stanowił on dwa zachowania podjęte w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru tj. udaremnienia przeprowadzenia oględzin.

Sąd zmodyfikował opis czynu zarzucanego oskarżonej w ten sposób, że dookreślił przedmiot kontroli, tak jak w przypadku czynu przypisanemu R. J. (1).

Zgodnie z dyspozycją art. 84a ust. 1 prawa budowlanego kontrola przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego obejmuje m.in. kontrolę zgodności wykonywania robót budowlanych z przepisami prawa budowlanego, projektem budowlanym i warunkami określonymi w decyzji o pozwoleniu na budowę.

Organy nadzoru budowlanego realizują swoje zadania w zakresie dowodowym zarówno na podstawie przepisów ustawy prawo budowlane, jak i na podstawie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie natomiast z art. 81a ust. 1 prawa budowlanego organy nadzoru budowlanego lub osoby działające z ich upoważnienia mają prawo wstępu m.in. do obiektu budowlanego oraz na teren budowy. Organy nadzoru budowlanego w toku prowadzonego postępowania administracyjnego mogą przeprowadzić oględziny, a w określonych wypadkach są obowiązane do ich przeprowadzania. (art. 85 § 1 kpa). Na względzie należy mieć, że organy (...) w B., jak wskazywał M. P. były zobowiązane do przeprowadzenia przedmiotowych oględzin na skutek zaleceń organu wyższego rzędu, podjętych wskutek zażaleń i pism wnoszonych m.in. przez oskarżonych. Powyższe naraża organ administracji na przewlekłość postępowania, a co za tym idzie, na wymierzenie mu odpowiednich kar.

Sąd Rejonowy w Bełchatowie podziela stanowisko Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie sygn. akt IV Ka 18/16 wydanego w podobnej sprawie. W przytoczonym przed chwilą judykacie Sądu wyższego rzędu wskazano, że tak naprawdę wezwania i zawiadomienia kierowane do oskarżonych w trybie Kodeksu Postępowania Administracyjnego o terminie oględzin nieruchomości w ogóle nie były w tej sytuacji potrzebne. W tym trybie obowiązek uczestniczenia wskazanych podmiotów w kontroli jest kierowany do organu, albowiem to organ ma „zapewnić udział” właściciela lub zarządcy lub chociażby świadka w celu zagwarantowania praw właścicieli, ale nie musi spełniać formalnych wymagań co do zawiadomienia ich o czynności oględzin. Zamiast pisemnego wezwania organ mógł powiadomić oskarżonych w jakiegokolwiek formie, nawet telefonicznie – tu forma zawiadomienia o czynności nie ma znaczenia, chodzi o spowodowanie obecności właściciela lub jego przedstawiciela w czasie kontroli. W tym zakresie na pełną aprobatę i podkreślenie

zasługuje także pogląd dobitnie wyrażony w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego, odcienie tego, że artykuł 81a ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane musi być rozumiany jako przepis szczególny wobec przepisów Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Nie mają do niego zastosowania wymagania stawiane czynnościom dowodowym, przede wszystkim wymóg uprzedniego, z odpowiednim wyprzedzeniem, zawiadomienia o miejscu i terminie przeprowadzenia takich czynności (art. 79 § 1 KPA). Natomiast spełnienie minimum gwarancji poszanowania praw osób, których mogą dotyczyć działania organu nadzoru budowlanego, jest zagwarantowane w przypadku czynności kontrolnych tym, że w myśl art. 81a ust. 2 Prawa budowlanego zapewnia się w nich udział inwestora, kierownika budowy lub robót, kierownika zakładu pracy lub wyznaczonego pracownika, bądź osób przez nich upoważnionych oraz właściciela lub zarządcy obiektu, a w odniesieniu do lokalu mieszkalnego pełnoletniego domownika i przedstawiciela administracji lub zarządcy budynku (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 marca 2014 roku, II OSK (...), opubl. L.).

Stosownie do dyspozycji art. 91 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo budowlane sprawca, który udaremnia określone ustawą czynności właściwych organów, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Przypadek ten odnosi się do sytuacji, w których właściwy organ administracji publicznej (organ nadzoru budowlanego, zależnie od właściwości rzeczowej powiatowy lub wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego, a nawet Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego) zamierza przystąpić do określonych czynności związanych z istniejącym obiektem budowlanym lub realizowaną budową, a zobowiązany do umożliwienia przeprowadzenia kontroli podejmuje działania, w wyniku których dokonanie czynności kontrolnych staje się niemożliwe. Zatem jeśli z przyczyn technicznych, organizacyjnych czy jeszcze innych kontrola powinna nastąpić w tym czasie i w tym miejscu, a w wyniku działania jakiejś osoby nie doszła do skutku, może w stosunku do tej osoby być orzeczona kara, o której mowa w art. 91 Prawa budowlanego. Chodzi przy tym o uniemożliwienie, a nie wyłącznie o utrudnienie wykonania określonych ustawą czynności, bo w tym wypadku sprawca będzie odpowiadał za wykroczenie z art. 92 ust. 1 pkt 3 prawa budowlanego (por. B. Kurzypa, Przepięstwa i wykroczenia w prawie budowlanym, Prok. i Pr. 1996/1/63-78).

Małżonkowie D. J. oraz R. J. (1) są współwłaścicielami nieruchomości przy ulicy (...) w B., tak więc byli stroną postępowania prowadzonego przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w B.. Jak wynika z załączonych do akt sprawy pism zawiadamiających o terminie oględzin, byli oni z odpowiednim wyprzedzeniem o nim zawiadamiani oraz mieli prawo do brania udziału w oględzinach. Świadomie jednak i z premedytacją odmawiali udostępnienia nieruchomości do przeprowadzenia oględzin, gdyż w ich czasie byli nieobecni w domu oraz nie wyznaczali innej pełnoletniej osoby, która umożliwiłaby organowi przeprowadzenie czynności.

Z okoliczności sprawy wynika D. J. oraz R. J. (1) działali umyślnie, w zamiarze bezpośrednim, w sposób zawiniony. Ponadto, przypisane oskarżonym czyny były bezprawne, a stopień ich społecznej szkodliwości był wyższy niż znikomy.

Na korzyść Sąd oskarżonym poczytał ich uprzednią niekaralność i w związku z tym, wymierzył R. J. (4) grzywnę w wysokości 100 stawek dziennych, natomiast D. J. grzywnę w wymiarze 80 stawek dziennych określając w obydwu przypadkach wysokość jednej stawki dziennej na kwotę po 10 złotych.

W przekonaniu Sądu wymierzone kary są adekwatne dla stopnia winy oskarżonych i społecznej szkodliwości popełnionych czynów oraz czynią zadość wymogom prewencji ogólnej i szczególnej. W ocenie Sądu zrozumiałym jest, że wielość kontroli, którym na przestrzeni lat poddawana jest nieruchomość R. i D. J. na skutek działań sąsiada S. M. może stanowić pewną uciążliwość dla oskarżonych, jednakże tego typu sytuacja nie może usprawiedliwiać (ekskulpować) zachowań prowadzących w istocie rzeczy do paraliżowania prowadzonych postępowań administracyjnych.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 633 kpk oraz art. 616 § 1 pkt 1 i 2 kpk w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) i pobrał tytułem opłat od R. J. (1) kwotę 100 zł, natomiast od D. J. kwotę 80 zł, a ponadto zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa po 50 zł tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków [80 zł (wydatki z postępowania przygotowawczego k. 89) + 20 zł (ryczałt za doręczenia w postępowaniu sądowym) = 100 zł : 2 = 50 zł].

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w wyroku z 19 sierpnia 2016 r.